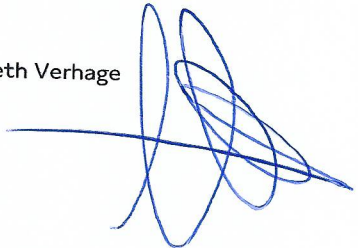

Rapport CO₂- prestatieladder

Niveau 3

Opgesteld door	Naam Jordy van Dienst René Franke (IMR advies)	Datum 28 feb '24
Gecontroleerd door	Jordy van Dienst	5 mei 2024
Goedgekeurd door	Liesbeth Verhage 	26 juni 2024

1	Inleiding	4
1.1	Doel	4
1.2	Leeswijzer	4
2	Basisinformatie	5
2.1	Organisatie	5
2.2	Afbakening	5
2.3	Scope	6
2.4	Continue verbetering	7
2.5	Projecten met gunningsvoordeel	8
3	Inzicht	8
3.1	Energiestromen en CO2 footprint	8
3.2	Nauwkeurigheid	9
3.3	Datamanagement	9
3.4	Footprint Scope 1,2 en business travel	10
3.5	Voortgangsrapportage CO ₂ -reductie	11
3.6	Voortgang projecten met gunningsvoordeel	12
4	Reductie	13
4.1	Energiemanagement actieplan	14
4.1.1	Reductiedoelstellingen	14
4.2	Maatregelen	14
4.3	Reductie project "raamovereenkomst ministerie van I&W (BADI-3)	15
5	Transparantie	16
5.1	Communicatie	16
5.2	Projecten met gunningsvoordeel	16
6	Participatie	16
6.1	Duurzame leverancier	16

I Inleiding

WBdR (hierna: WBdR) is een adviesbureau dat werkt aan ruimtelijke opgaven vooral in opdracht van de (semi) overheid. We dagen graag uit, geven nieuwe inzichten, werken graag samen en gaan voor het beste resultaat. Zo brengt WBdR anderen op een eigen wijze verder en maken wij elke opdracht samen nog beter. Ons team van energieke denkers en doeners verlegt graag grenzen en geeft nieuwe inzichten.

Binnen de water-, mobiliteit en energiesector managen we projecten en geven we advies. Dat is onze kernkwaliteit. Van planvorming tot oplevering in de rol van omgevings- contract-, en projectmanager en juridische adviseur. We weten hoe de hazen lopen en stemmen daar het werk op af. Wij zoeken naar doorbraken in complexe vraagstukken, zien potentie en nieuwe perspectieven. De verschillende sectoren verbinden én mensen in beweging krijgen is waar onze kracht ligt.

In ons bedrijf en werkzaamheden vinden wij duurzaamheid een belangrijk thema. We zijn intrinsiek gemotiveerd ruimtelijke opgaven verder te brengen op gebied van duurzaamheid om zo bij te dragen aan een duurzamere toekomst. Maar onze eigen bedrijfsvoering is net zo belangrijk. Bij al onze werkzaamheden is het doel om schade aan het milieu te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken. Daarom zijn de milieuaspecten die betrekking hebben op onze organisatie vastgesteld en worden Kritieke Prestatie indicatoren (KPI's) op het gebied van milieu bijgehouden en gemonitord middels de Milieubarometer. Datzelfde geldt voor ons prestaties met betrekking tot CO₂-emissies.

I.1 Doel

Het CO₂-managementsysteem en het bijbehorende energiemangement actieplan vormen onderdeel van de bedrijfsvoering van WBdR. Daarbij wordt de PDCA-cyclus doorlopen die moeten leiden tot continue verbeteringen. In de context van het CO₂-managementsysteem, is dat het blijvend verbeteren van de energie-efficiency en vermindering van de CO₂-uitstoot. Het systeem geeft inzicht in de procedures, het monitoren, meten, analyseren en rapporteren van onze voetafdruk en het Energiemangement actieplan.

I.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt de **basisinformatie** uiteengezet. Daaronder valt de huisvesting van WBdR, de afbakening van de organisatie en de scope van het energiemangement systeem. Daarna volgt een beschrijving van het proces van continue verbetering. Hoofdstuk 2 eindigt met een overzicht van projecten met gunningsvoordeel. Meer informatie over de organisatie is te lezen in het Handboek Bedrijfsvoering.

Inzicht in energiestromen en CO₂ footprint voor zowel WBdR als per project waarvoor gunningsvoordeel geldt, is beschreven in hoofdstuk 3: **Inzicht**.

In hoofdstuk 4, **Reductie**, worden de reductiedoelstellingen en het energiemangement actieplan, ofwel de maatregelen van WBdR en voor haar projecten met gunningsvoordeel beschreven.

Communicatie met interne en externe stakeholders over de CO₂-prestaties, ambities, doelen en de realisatie daarvan van de organisatie alsook op projecten, wordt beschreven in hoofdstuk 5: **Transparantie**. Meer informatie met betrekking tot communicatie zijn beschreven in het Handboek Bedrijfsvoering.

Dit rapport sluit af met hoofdstuk 6: Participatie, en beschrijft het initiatief waar WBdR aan deelneemt.

2 Basisinformatie

2.1 Organisatie

Adres	Contact
WB de Ruimte B.V.	Telefoon: 06-83918707 (office manager)
Burgemeester Reigerstraat 72	
3581 KW Utrecht	E-mail: info@wbderuimte.nl
	Website: www.wbderuimte.nl

WBdR huurt de begane grond van dit pand. De gebruiksoppervlakte is circa 100 m². Het betreft twee kantoorruimtes, een spreekkamer en een keuken.

figuur 1: locatie pand

Het pand is gebouwd in 1903 en heeft de volgende isolatiewaarden:

- Gevel : Rc waarde 0,36 [m²K/W]
- Dak : Rc waarde 0,39 [m²K/W]
- Vloer : Rc waarde 0,15 [m²K/W]
- Glas : U-waarde 5,2 [W/m²K], enkelglas

Er is een gezamenlijke CV-ketel voor het hele pand. Verwarming vindt plaats door een CV ketel, type HRI07. De airco is buiten gebruik.

2.2 Afbakening

WBdR heeft maar één bedrijfslocatie. Deze is gevestigd op de Burgemeester Reigerstraat 72 te Utrecht. WBdR heeft 19 medewerkers die zowel vanuit de kantoor, thuis of op projectlocatie aan het werk zijn.

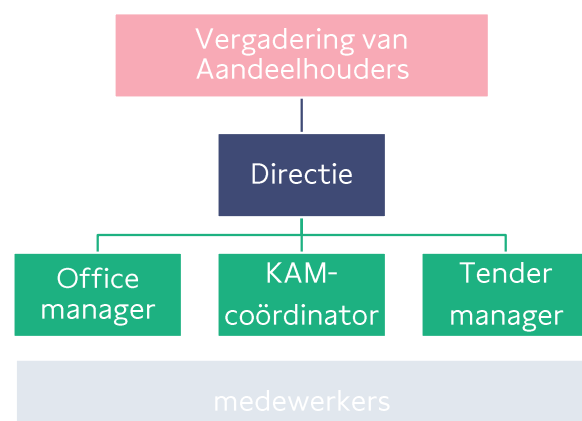
Voor het bepalen van de boundary is gebruik gemaakt van de volgende documenten:

- Uittreksel KvK WBdR met KvK nummer 30220414 van d.d. 26-10-2023

De boundary is vastgesteld middels [Methode I: de GHG Protocol methode](#). Er is voor gekozen om de B.V. als startpunt te nemen en geen B.V.'s of holdings uit te sluiten.

Op basis van de jaarlijkse CO₂ footprint behoort onze organisatie tot groottecategorie: [kleine organisatie](#).

De structuur van de organisatie ziet er als volgt uit:

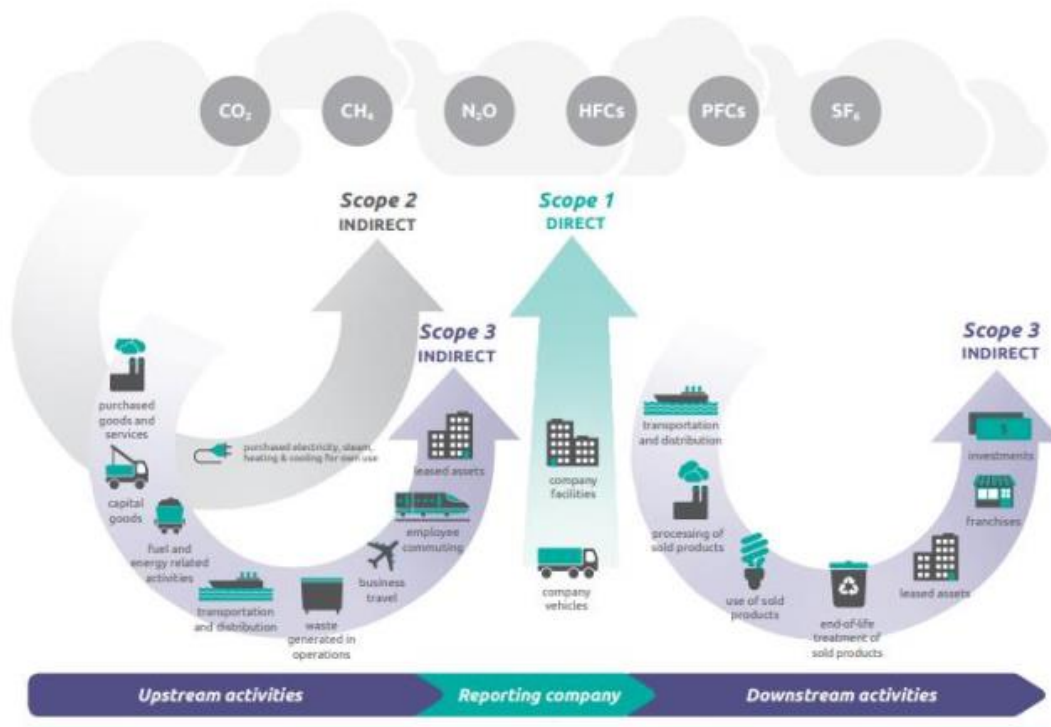

Figuur 2: organogram

2.3 Scope

Conform NEN-ISO 14064-1 wordt de CO₂ uitstoot gerapporteerd middels een CO₂ Footprint.

Scopediagram

figuur 3: scopediagram

Scope 1 emissies of directe emissies

Dit zijn emissies die worden uitgestoten door installaties die in eigendom zijn van of gecontroleerd worden door de organisatie, zoals emissies door eigen gasgebruik (in bijv. gasboilers, warmtekrachtinstallaties en ovens) en emissies door het eigen wagenpark.

Scope 2 emissies of indirecte emissies

Dit zijn emissies die ontstaan door de opwekking van elektriciteit, warmte en koeling en stoom in installaties die niet tot de eigen onderneming behoren, doch die door de organisatie worden gebruikt, zoals bijvoorbeeld de emissies die vrijkomen bij het opwekken van elektriciteit in centrales.

Scope 3 emissies of overige indirecte emissies

Dit zijn emissies die ontstaan als gevolg van de activiteiten van de organisatie maar die voortkomen uit bronnen die geen eigendom van de organisatie zijn noch beheerd worden door de organisatie.

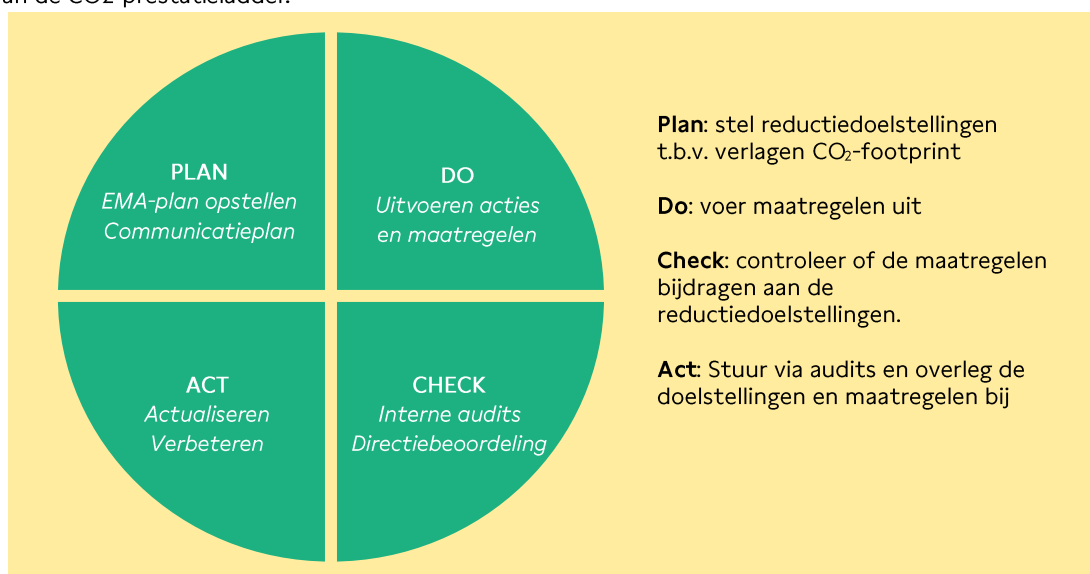
Voor onze organisatie wordt overeenkomstig laddertrede eisen t/m trede 3 gerapporteerd tot en met scope 2. Hoewel 'Business Travel' conform het GHG protocol een scope 3 emissie categorie is, moeten deze emissies voor de CO₂-Prestatieladder worden meegenomen in de emissie-inventaris voor scope 2.

2.4 Continue verbetering

WBdR heeft een kwaliteitsmanagementsysteem (Handboek Bedrijfsvoering). Het systeem en de in het kader hiervan gemaakte afspraken dienen ertoe bij te dragen dat de managementprocessen op de verschillende organisatieniveaus duidelijk zijn, dat ze worden beheerst en dat WBdR kan voldoen aan de aan haar gestelde eisen en wensen vanuit de diverse stakeholders (klanten, werknemers, aandeelhouders, directie, bijlage 3 van het Handboek Bedrijfsvoering).

Het managementsysteem in het kader van de CO₂-prestatieladder is opgesteld met als doel **het beperken van onze footprint en voorkomen van milieuschade**.

Om onze bedrijfsvoering continu te blijven verbeteren, wordt gebruik gemaakt van de "Plan Do Check Act" cyclus. Deze stuurcyclus wordt ook gebruikt voor het uitvoeren van reductiedoelstellingen en bijhorende maatregelen ten behoeve van de CO₂-prestatieladder.

figuur 4: plan do act check-cyclus

Interne audits en directiebeoordeling

De procedures van de **interne audits** en de **directiebeoordeling** zijn opgenomen in het Handboek Bedrijfsvoering. De interne audits vinden doorgaans plaats in het 3de kwartaal van een kalenderjaar. De directiebeoordeling wordt doorgaans opgeleverd in het 1ste kwartaal van het opvolgende kalenderjaar. In datzelfde kwartaal vinden de externe audits plaats.

Verantwoordelijkheden en taken

Betrokkenen	Verantwoordelijkheid	Taak
Directie	Eindverantwoordelijk voor CO ₂ -managementsysteem	Vaststellen van reductiedoelstellingen, de CO ₂ -rapportage en de reductiemaatregelen
(plv.) KAM-coördinator	Opstellen en bijhouden CO ₂ -managementsysteem	- Opstellen doelstellingen, maatregelen en rapportage - Halfjaarlijks rapporteren
Office-manager	Administratie en facturatie	- Administreren gedeclareerde reiskm - Betalen facturen
Medewerkers	Bewust omgaan met gebruik apparaten en gebruik van auto	geen structurele taak toebedeeld

2.5 Projecten met gunningsvoordeel

Onder projecten met gunningsvoordeel voor deze rapportage worden meegenomen:

- lopende projecten;
- de sinds de vorige ladderbeoordeling afgeronde projecten;
- meer dan een half jaar geleden opgestarte projecten (ten opzichte van de jaarlijkse ladderbeoordeling).

Hierbij is het niet relevant of het gunningvoordeel wel of niet doorslaggevend is geweest bij het verkrijgen van de opdracht.

WBdR zit in het raamcontract BADI-3 van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. In de aanbestedingen golden eisen m.b.t. het in bezit zijn van een CO2-bewust certificaat binnen een bepaalde termijn. In deze raamovereenkomst heeft WBdR nog geen omzet gemaakt in projecten en is er derhalve geen CO2-uitstoot te registeren.

Projectnummer	
Projectnaam	
Projectomschrijving	
Locatie	
Project startdatum	
Project einddatum	
Gemiddeld aantal medewerkers op dit project	

3 Inzicht

De CO2-emissie-inventarisatie voor scope 1 en 2 (inclusief business travel) omvat in ieder geval de emissies die materieel zijn. Als vuistregel voor de drempelwaarde van materialiteit, wordt voor de CO2-Prestatieladder een waarde van 5% gehanteerd waarbij alle emissies boven de 5% van de totale emissies materieel zijn.

De CO2-emissie-inventarisatie voor scope 3 omvat in ieder geval de emissies die relevant zijn. Naast de omvang van emissies spelen bij relevantie de volgende criteria een rol:

- Invloed van de organisatie op de emissies
- Risico's voor de organisatie
- Emissies van kritisch belang voor stakeholders
- Emissies die ge-outsourced zijn
- Emissies die door de sector zijn geïdentificeerd als significant/relevant

3.1 Energiestromen en CO2 footprint

Aardgasgebruik kantoorruimte (scope 1)

Het kantoor is gevestigd in Utrecht. Voor het verwarmen van het pand wordt gebruik gemaakt van aardgas. Om de hoeveelheid gasverbruik te kunnen bepalen is gebruik gemaakt van een schatting op basis van het aantal vierkante middels een kerngetal van het CBS.

Aantal vierkante meter X 17,3m³ = gasverbruik in Milieubarometer
 120 x 17,3 = **2076 m³ gasverbruik per jaar**

(bron: *Energiekentallen utiliteitsbouw dienstensector; oppervlakteklasse (cbs.nl). toegepaste waarde kantoor overig 0-250m²*)

Energiegebruik kantoorruimte (scope 2)

Om de hoeveelheid elektriciteitsverbruik te kunnen bepalen is gebruik gemaakt van een schatting op basis van het aantal vierkante meter. Om aan een reëel verbruik te komen voor elektra verbruik is de volgende formule gehanteerd.

Aantal vierkante meter x 57,2 kWh = jaarverbruik in Milieubarometer
 120 x 57,2 = **6864 kWh per jaar**

(bron: *Energiekentallen utiliteitsbouw dienstensector; oppervlakteklasse (cbs.nl). toegepaste waarde kantoor overig 0-250m²*)

Zakelijk gebruik privéauto (scope 3)

Er vindt zakelijk gebruik van privéauto's plaats. Medewerkers dienen een declaratie in op basis van reisafstand en krijgen hiervoor een vergoeding. De gedeclareerde kilometers worden dus geadministreerd. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in twee typen brandstof; elektrisch en fossiel (benzine).

3.2 Nauwkeurigheid

Zowel het gasverbruik als het elektriciteitsverbruik is bepaald aan de hand van kengetallen en vloeroppervlakte van het kantoor. Er is inzicht in het verbruik van drie eenheden (2 bedrijfseenheden en 1 wooneenheid) van het pand (totaal 4) en dus niet in het verbruik van WBdR alleen. Er wordt gewerkt aan inzicht bij de gebouwbeheerder.

3.3 Datamanagement

De energiestromen en bijhorende CO₂-uitstoot van WBdR is vastgesteld en gerapporteerd in paragraaf 3.4. De gegevens die gebruikt zijn, staan in onderstaande tabel. In de tabel is uiteengezet wie de data verzamelt, welke methode is toegepast om data te berekenen in CO₂-uitstoot gegevens en in de laatste kolom zijn mogelijke verbeteringen opgegeven. De gegevens wordt ieder half jaar opgevraagd.

Data	Verantwoordelijke	Datagebruik	Soort data	Verbetermogelijkheden kwaliteit data
Elektriciteit	KAM-coördinator	Jaarverbruik van vrijwel gehele pand is wel inzichtelijk Voor nu schatting o.b.v. kengetallen CBS	Secundair	Tussenmeter plaatsen Verbruik apparatuur meten en berekenen Inzicht krijgen in werkelijk elektraverbruik
Aardgas	KAM-coördinator	Schatting op basis van kengetallen CBS.	Secundair	Tussenmeter plaatsen Inzicht krijgen in werkelijk gasverbruik
Zakelijk gereden kilometers met privéauto	KAM-coördinator	Declaraties kilometers met privéauto	Secundair	Medewerker dient declaratie in op basis van afstand. Verbetermogelijkheid om te kijken welke brandstofsoort hier verbruikt wordt.

3.4 Footprint Scope 1,2 en business travel

Onderstaande afbeeldingen zijn een weergave van onze footprint van 2022 en 2023 o.b.v. kengetallen en gedeclareerde kilometers. Voor het monitoren van onze footprint wordt gebruik gemaakt van de Milieubarometer.

	Thema		CO ₂ -parameter	CO ₂ -equivalent
CO₂ Scope 1				
Aardgas voor verwarming	Brandstof & warmte	2.076 m ³	2,09 kg CO ₂ / m ³	4,33 ton CO ₂
<i>Subtotaal</i>				4,33 ton CO ₂
CO₂ Scope 2 en Business travel				
Ingekochte elektriciteit	Elektriciteit	6.864 kWh	0,523 kg CO ₂ / kWh	3,59 ton CO ₂
Gedeclareerde km privé auto's	Zakelijk verkeer	48.597 km	0,193 kg CO ₂ / km	9,38 ton CO ₂
Openbaar vervoer mix	Zakelijk verkeer	64.517 personenkm	0,015 kg CO ₂ / personenkm	0,968 ton CO ₂
<i>Subtotaal</i>				13,9 ton CO ₂
CO₂-uitstoot				18,3 ton CO₂
CO₂ Scope 3				
Papier met milieukeurmerk	Papier (& Grondstoffen)	20,0 kg	1,21 kg CO ₂ / kg	0,0242 ton CO ₂
<i>Subtotaal</i>				0,0242 ton CO ₂

figuur 5: footprint 2022

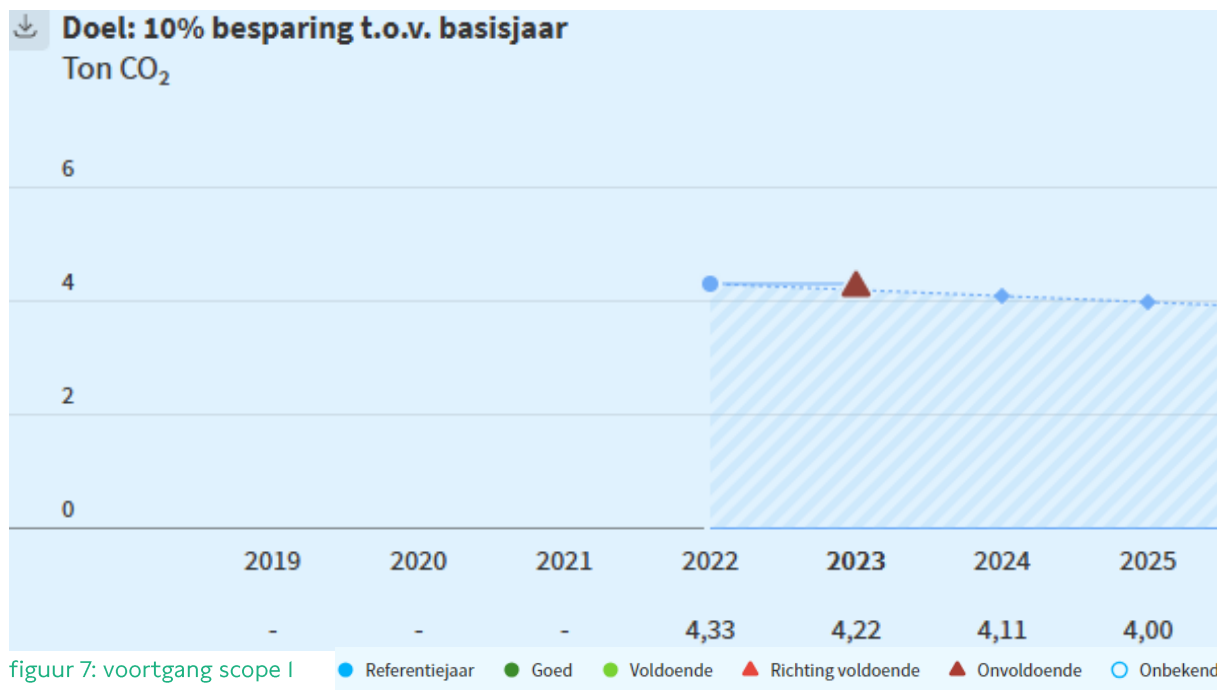
	Thema		CO ₂ -parameter	CO ₂ -equivalent
CO₂ Scope 1				
Aardgas voor verwarming	Brandstof & warmte	2.076 m ³	2,08 kg CO ₂ / m ³	4,32 ton CO ₂
<i>Subtotaal</i>				4,32 ton CO ₂
CO₂ Scope 2 en Business travel				
Ingekochte elektriciteit	Elektriciteit	6.864 kWh	0,456 kg CO ₂ / kWh	3,13 ton CO ₂
Gedeclareerde km privé auto's	Zakelijk verkeer	40.042 km	0,193 kg CO ₂ / km	7,73 ton CO ₂
Openbaar vervoer mix	Zakelijk verkeer	111.719 personenkm	0,02 kg CO ₂ / personenkm	2,23 ton CO ₂
<i>Subtotaal</i>				13,1 ton CO ₂
CO₂-uitstoot				17,4 ton CO₂
CO₂ Scope 3				
Papier met milieukeurmerk	Papier (& Grondstoffen)	20,0 kg	1,21 kg CO ₂ / kg	0,0242 ton CO ₂
<i>Subtotaal</i>				0,0242 ton CO ₂

figuur 6: footprint 2023

3.5 Voortgangsrapportage CO₂-reductie

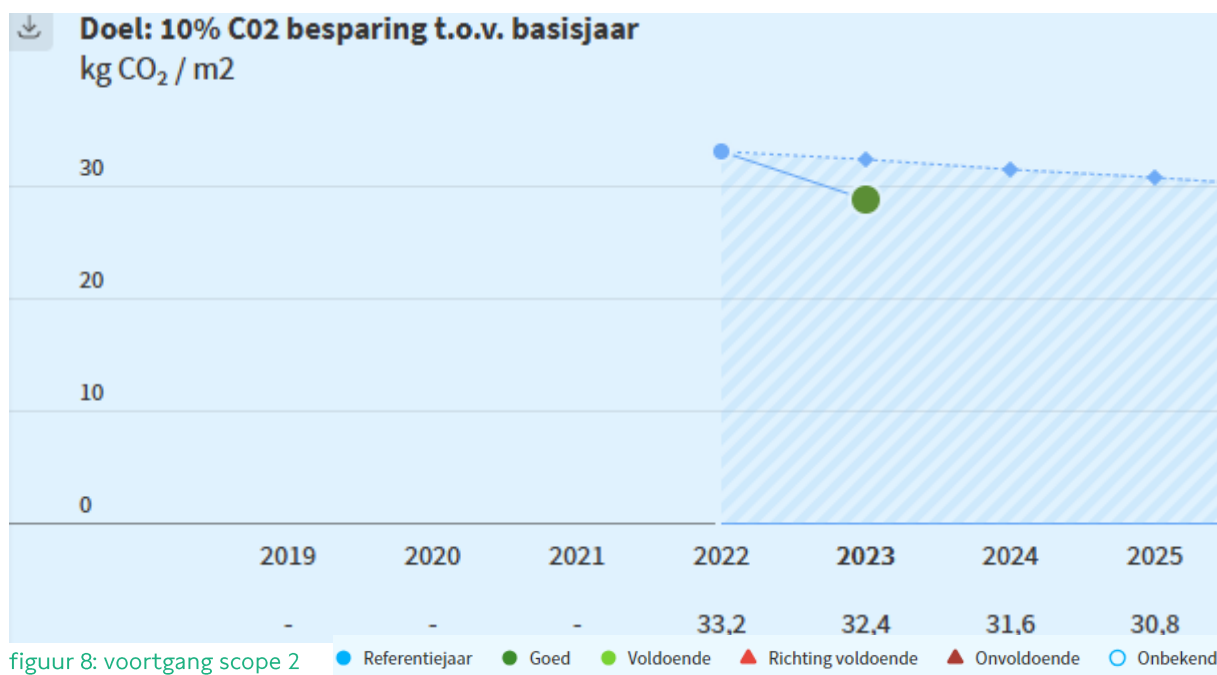
scope I emissies

Onder directe emissies van scope I behoort het **gasverbruik** ten behoeve van de verwarming van het kantoorpand. Er zijn geen andere bronnen die gebruik maken van aardgas.

Voortgang Scope 2 emissies (indirecte emissies binnen de boundary)

Tot deze categorie behoort het **elektriciteitsgebruik** van apparaten die worden gebruikt door WBdR. Er zijn geen andere indirecte scope 2 emissies van toepassing.

Voortgang Scope 3 emissies

Tot deze categorie behoren [treinreizen](#). Er zijn geen andere emissies van toepassing binnen scope 3. Treinreizen is noodzakelijk voor het uitvoeren van onze primaire processen, namelijk werken bij en voor onze opdrachtgevers. Voor werknemers geldt de richtlijn dat zij 50% van de tijd bij de opdrachtgever werken en 50% van de tijd thuis werken. Deze richtlijn is ondergeschikt aan de wensen en verwachtingen vanuit de opdrachtgever en opdrachtnemer om op locatie te werken. Voor het natransport kan gebruik worden gemaakt van een OV-fiets. In onderstaande tabel staat alle informatie met betrekking tot de gereisde kilometers. Vanaf medio 2024 wordt onderscheid gemaakt in brandstoftype.

Reiskm en CO2-emissies	2019 ref	2020	2021	2022	2023	2024 t/m mei
Gedeclareerde auto-km (mix tot 2024)	74.906	28.421	29.381	48.597	40.042	16.471
Gedeclareerde fiets-km					836	294
OV-km (mix)	126.796	34.211	26.460	64.517	111.719	43.805
Totaal afgelegde km	201.702	62.632	55.841	113.114	152.597	60.570
Aantal werknemers (fte)	15,2	17,7	16,5	16,4	17,4	17,4
km/fte	13.270	3.539	3.384	6.897	8.770	3.481
Aandeel autokm per km/fte	4928	1606	1781	2963	2301	947
% Aandeel autokm	37%	45%	53%	43%	26%	27%
% Verschil t.o.v. ref jaar	100%	-62%	-61%	-35%	-47%	
CO2 emissie						
CO2 emissie auto (mix)	14456	5485	5670	9379	7728	
CO2 emissie OV (trein)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
CO2 emissie OV (mix)	1498	568	588	972	801	
Totale CO2 emissie	15955	6054	6258	10351	8529	
% verschil t.o.v. ref jaar					-18%	
CO2 emissie per km/fte	1,20	1,71	1,85	1,50	0,97	
% Verschil t.o.v. voorgaand jaar	100%	42%	8%	-19%	-35%	
% Verschil t.o.v. ref jaar	100%	42%	54%	25%	-19%	

3.6 Voortgang projecten met gunningsvoordeel

WBdR is penvoerder van een [raamovereenkomst bij ministerie van Infrastructuur en Waterstaat \(BADI-3\)](#), zie paragraaf [2.4](#). Binnen deze raamovereenkomst kunnen projecten worden gegund aan WBdR zelf, maar ook andere partijen die deelnemen in deze raamovereenkomst. Enkel de projecten waar collega's in dienstverband van WBdR of als associé namens WBdR werken, worden hieronder beschreven.

Gezien het type werkzaamheden die wij uitvoeren beperken de CO2-emissies zich tot reizen met OV en de auto. Daarbij is de stelregel dat de omzet van het project afgezet wordt tegen de totale omzet van het project. Het percentage daarvan is gelijk aan het aandeel CO2-uitstoot in de totale footprint.

4 Reductie

Uit de analyse naar de CO₂-voetafdruk komt naar voren dat het grootste deel van de CO₂-uitstoot van de organisatie wordt veroorzaakt door het zakelijke vervoer. De CO₂-uitstoot van het zakelijke vervoer heeft in dit jaar een aandeel van 57% van de totale CO₂-uitstoot. Gezien de invloed van het zakelijke vervoer is het logisch om hier maatregelen op te nemen. Daarbij is de invloed beperkt. Onze medewerkers zijn al intrinsiek gemotiveerd zoveel mogelijk gebruik te maken van het OV of thuis te werken wanneer dat mogelijk is. Als het OV wat betreft reistijden niet meer praktisch is, bijvoorbeeld i.v.m. bereikbaarheid van de locatie, wordt gekozen voor het gebruik van de auto. De meeste medewerkers zijn in het bezit van een benzineauto, enkelen een elektrische auto. Daarom wordt er tevens gekeken naar andere bronnen om de CO₂-uitstoot te reduceren.

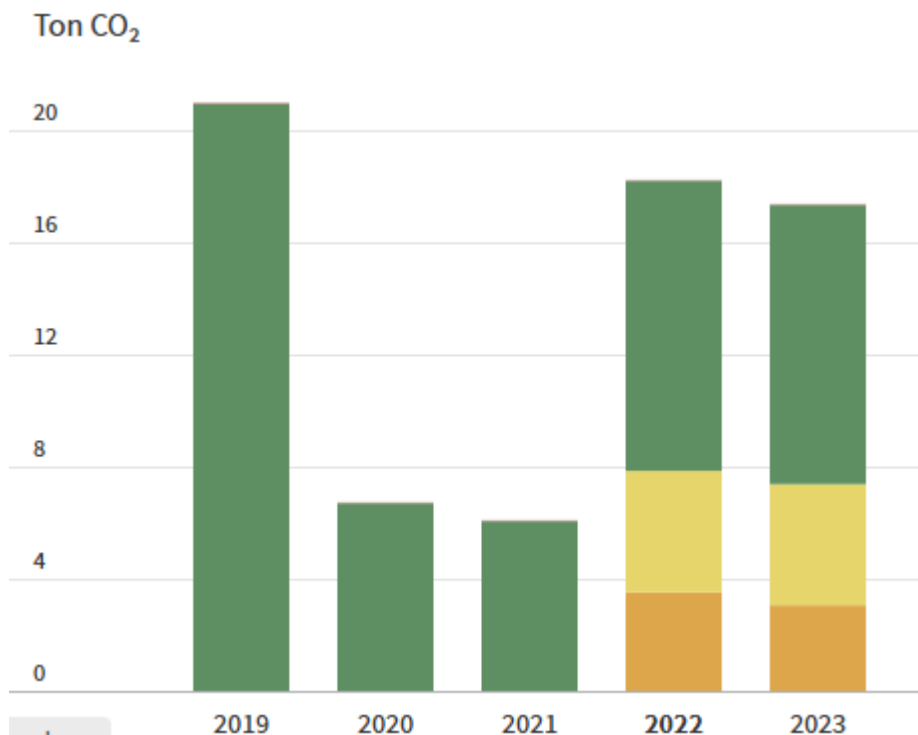
2022

2023

figuur 9: aandeel co2 bronnen 2022 en 2023

figuur 10: co2-emissie per jaar

4.1 Energiemanagement actieplan

4.1.1 Reductiedoelstellingen

Uit de CO₂-footprintanalyse blijkt dat het grootste deel van de CO₂-uitstoot binnen scope 1 wordt veroorzaakt door verbruik van aardgas voor verwarming. De enige scope 2 emissie is als gevolg van elektriciteitsverbruik. Als gekeken wordt naar sectorgenoten en op basis van de SKAO-maatregelenlijst, is WBdR een middenmoter op het gebied van scope 1 en scope 2 maatregelen. De scope 1 maatregelen zijn lastiger omdat WBdR is gevestigd in een monumentaal pand waarbij restricties zijn wat betreft aanpassingen doen aan het omwille van CO₂-reductie.

In onderstaand tabel zijn de CO₂ reductiedoelstellingen per jaar en per categorie inzichtelijk. Alle doelstellingen zijn ten opzichte van het gekozen basisjaar.

Categorie	Onderdeel	Doelstelling 2024	Doelstelling 2025	Doelstelling 2026
Scope 1	Aardgas	5% besparing gerelateerd aan graaddagen t.o.v. basisjaar	7,5% besparing gerelateerd aan graaddagen t.o.v. basisjaar	10 % besparing gerelateerd aan graaddagen t.o.v. basisjaar
Scope 2	elektriciteitsverbruik	5% besparing kWh per M ² t.o.v. basisjaar	7,5% besparing kWh per M ² t.o.v. basisjaar	10 % besparing kWh per M ² t.o.v. basisjaar
Business travel (KPI-I vanuit ISO 14.001)	Zakelijk autoverkeer	Het verminderen van zakelijk autoverkeer met 10% tov 2019		
Business travel (KPI-II vanuit ISO 14.001)	Zakelijk autoverkeer	een totaal aandeel reiskilometers van autoverkeer (fossiel) van maximaal 37% in 2024		
Scope 3	Woon-werkverkeer	5% CO ₂ reductie op gereisde KM per FTE t.o.v. basisjaar	7,5 % CO ₂ reductie op gereisde KM per FTE t.o.v. basisjaar	10 % CO ₂ reductie op gereisde KM per FTE t.o.v. basisjaar
Informatie	Kwaliteit van informatie	Inzicht in verhouding verbruik gereden KM's (benzine/diesel/elektrisch) Inzicht in daadwerkelijk gas- en elektraverbruik		

4.2 Maatregelen

Maatregelen in onderstaande tabel zijn of worden uitgevoerd vanuit onze doelstellingen voor ISO 14.001 om onze milieu-impact zo klein mogelijk te maken, de maatregelen die de interne werkgroep duurzaamheid voorstelt en de maatregelen die vanuit de CO₂-prestatieladder worden genomen (zie rapport maatregelenlijst SKAO 2024). De werkgroep duurzaamheid maakt gebruik van een [duurzaamheidslogboek](#) om alle maatregelen die zijn of worden genomen te registreren. In onderstaande tabel worden de acties gemonitord en vastgelegd die bijdragen aan de reductie zoals opgenomen in de verschillende doelstellingen.

Maatregel	Verantwoordelijke	Impact	Planning	Status	Geschatte besparing
Stimuleren van het gebruik van OV	KAM-coördinator	Scope 3	Doorlopend	Er wordt al beperkt gebruik gemaakt van de auto	5%
Onderzoek doen naar duurzame mobiliteit (fiets, OV)	Werkgroep duurzaamheid	Scope 3	2023	Onderzoek opgestart naar duurzame mobiliteit.	
Kilometervergoeding voor de fiets.	Werkgroep duurzaamheid	Scope 3	2023	Uitgevoerd	2%
Aanschaf energiezuinigere keukenapparatuur bij verbouwing keuken	Directie	Scope 2	2023	Uitgevoerd	5%
Afsluitprotocol: de medewerker die als laatst het pand verlaat alle gebruikers uitzetten	KAM-coördinator	Scope 1 en 2	Doorlopend		
Bewustwording onder medewerkers, zoals thermostaatknop standje lager of 1 radiator opendraaien i.p.v. 2 of 3, alleen ruimten verwarmen die gebruikt worden, WB truien aanschaffen	Werkgroep duurzaamheid	Scope 1 en 2	Doorlopend	WB truien zijn aangeschaft. Herhaaldelijk worden werknemers bewust gemaakt van verbruik	
Gordijn bij ingang om tocht richting de verwarmde werkruimten te beperken	Werkgroep duurzaamheid	Scope 1	2024	Uitgevoerd	2%
Aanbrengen vloerisolatie door beheerder	Gebouwbeheerder	Scope 1	2024	Gepland (juli 2024)	5%
Optie bekijken voor isolerende raamfolie	KAM-coördinator	Scope 1	2024	Nog uit te voeren	
Onderzoeken inkoop groene stroom door gebouwbeheerder	Directie	Scope 2	2025	Nog uit te voeren, In overleg met de beheerder/verhuurder	
Bij aanschaf van nieuw ICT apparatuur opletten op energielabel (Starlabel)	Officemanager	2023	+ - 2%	Officemanager bekijkt bij aanschaf nieuwe apparatuur naar duurzaamheid en energieprestaties.	2%

4.3 Reductie project "raamovereenkomst ministerie van I&W (BADI-3)

Er zijn binnen de raamovereenkomst nog geen projecten gegund aan WBdR en derhalve is er geen CO₂-uitstoot te registreren.

5 Transparantie

Het communicatieplan geeft inzicht in de verschillende interne en externe doelgroepen en hoe WBdR de doelgroepen communiceert over haar energiebeleid, de CO₂ footprint, reductiedoelstellingen en aanverwante zaken. Ook worden hierbij de verantwoordelijken en de planning van de communicatie beschreven. Effectieve interne en externe communicatie is essentieel voor een succesvolle implementatie van het energiemanagementsysteem en de CO₂-uitstoot reducerende maatregelen.

5.1 Communicatie

Communicatiedoelstellingen, alsmede de middelen zijn opgenomen in het communicatieplan, bijlage 4 van het Handboek Bedrijfsvoering. De KAM-Coördinator is verantwoordelijk voor het bewaken en realiseren van de communicatiemomenten voor de CO₂-prestatieladder. De doelgroepen waarnaar gecommuniceerd wordt zijn opgenomen in bijlage 3 van het Handboek Bedrijfsvoering.

5.2 Projecten met gunningsvoordeel

In het geval van projecten met gunningsvoordeel dienen de volgende doelgroepen periodiek geïnformeerd te worden over het energiebeleid, de CO₂ footprint, de energie- en CO₂ reductiedoelstellingen de maatregelen en de behaalde resultaten op het gebied van CO₂ reductie. Hiervoor wordt, per doelgroep, gebruik gemaakt van verschillende communicatiemiddelen. Zie hoofdstuk 5.2 en 5.3.

6 Participatie

WBdR neemt sinds 2024 deel aan het keteninitiatief "Duurzame Leverancier". Dit initiatief is erop gericht de CO₂-uitstoot te verminderen. Meer toelichting hierover in paragraaf 6.1. Daarnaast worden vanuit WB-net (het netwerk van ZZP'ers die via WBdR ingezet kunnen worden) een aantal keer per jaar excursies of bijeenkomsten georganiseerd:

- Op 10 september 2022 hebben WB-net en collega's van WBdR een bezoek gebracht aan Voorbij Prefab B.V., een betonfabriek in Amsterdam. Deze produceert prefab elementen en heeft door middel van innovatieve technieken en recept een CO₂-reductie kunnen realiseren van 40%.
- Op 23 september 2022 kwam een WB-net lid vertellen over hoe je door slimme communicatie en projectinrichting duurzaam gedrag kan stimuleren.

6.1 Duurzame leverancier

De Duurzame Leverancier ondersteunt bedrijven en opdrachtgevers bij het duurzaam opzetten van hun bedrijfsvoering en projecten. Daarbij wordt milieuverantwoord gehandeld en worden innovatieve methoden ontwikkeld om milieubelasting te verminderen. Duurzaam inkopen én voldoen aan duurzame eisen van opdrachtgevers is het uitgangspunt. De Duurzame Leverancier helpt bij het vinden van duurzame leveranciers. Elk jaar worden er klankbordbijeenkomsten op het gebied van duurzaamheid georganiseerd.

WBdR heeft zich direct ingeschreven voor de eerstvolgende bijeenkomst in oktober 2024. Tevens heeft WBdR het verslag en de presentatie van de vorige bijeenkomst op 17 april opgevraagd en ontvangen.

WBdR heeft gekozen voor de Duurzame Leverancier omdat dit initiatief laagdrempelig is en goed past bij de grootte van het bedrijf. WBdR verwacht interessante kennis op te halen en ook te kunnen brengen gezien onze intrinsieke motivatie te werken aan een duurzame toekomst. Daarnaast biedt de duurzame leverancier interessante tools die ons kunnen helpen onze CO₂-footprint beter inzichtelijk te krijgen.

Er is specifiek budget vrijgemaakt voor deelname aan dit initiatief. Zo kan een medewerker onder werktijd deelnemen en wordt geld vrijgehouden voor deze initiatieven. Het lidmaatschap kost €121,- incl. BTW per jaar. Wie vanuit WBdR zal deelnemen aan de bijeenkomsten wordt in overleg besloten.